

BIBLIOTEC A

Informacions

Publicació del Servei de Biblioteques de la UAB. Núm. 18. Maig de 1998

Hi trobareu:

- 2** Llista de títols de la col·lecció Monés adquirits per la UAB
- 4** El fons Marca
- 7** Dos anys de Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya
- 8** Biblioteca Digital
- 10** L'Hemeroteca General de la UAB completa les seves col·leccions
- 11** CD-ROM locals a la biblioteca de Ciències Socials
- 12** Parla per fer-los callar
- 13** CDB'97: catàleg col·lectiu de Biomedicina a Internet
- 14** Recursos sobre Internet en suport electrònic i en paper

Universitat Autònoma de Barcelona

Servei de Biblioteques

La UAB compra el fons de publicacions periòdiques de la biblioteca Monés

La Universitat Autònoma de Barcelona ha dut a terme la compra de la major part del fons de revistes i publicacions periòdiques de la biblioteca Monés. Aquest fons és d'una importància excepcional (equivalent i complementari a la Col·lecció Marca i actualment a la Reserva de la Biblioteca General).

La compra s'ha fet amb recursos aportats pel Rectorat de la UAB, el Consell Social, el Servei de Biblioteques, el Departament d'Art, el Departament d'Història Moderna i Contemporània, el Departament de Filologia Catalana, el Departament de Periodisme, la Facultat de Filosofia i Lletres, l'Hemeroteca General, i amb l'ajut extern de la Fundació Roviralta.

Més que destacar alguns títols en particular, preferim donar els títols de les publicacions adquirides, que en alguns casos completen col·leccions ja existents a la UAB.

BIBLIOTECA Informacions A

Publicació del
Servei de Biblioteques
de la
Universitat Autònoma
de Barcelona

Núm. 18
Maig de 1998

Dipòsit legal: B-6.440-91
ISSN: 1130-9318

Han coordinat aquest número:

Vicenç Allué
Núria Balagué
Mercè Bausili
Joan Gómez Escofet
Montserrat Mallorquí

Disseny i maquetació:
Montserrat Benito
Jaume Brey

Edició i impressió:
Servei de Publicacions
de la Universitat Autònoma
de Barcelona
08193 Bellaterra
(Barcelona)

Adreça:
Biblioteca Informacions
Servei de Biblioteques
Universitat Autònoma
de Barcelona

Edifici A
08193 Bellaterra (Spain)
Tel.: 93 581 10 15
Fax: 93 581 20 00
E-mail: iysb2@cc.uab.es

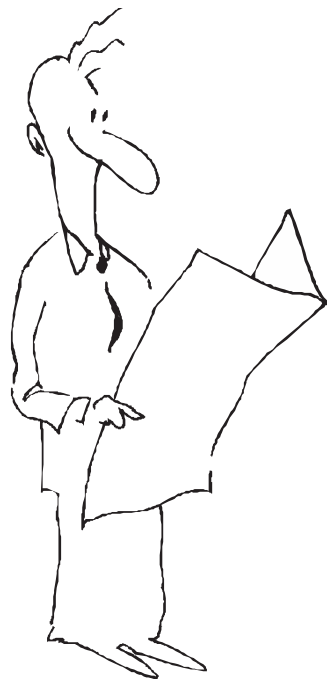
BIBLIOTECA INFORMACIONS pot ser
obtingut en format electrònic
(Acrobat) al web de la UAB:

<http://www.bib.uab.es/bib-inf/bib-inf.htm>

Els articles signats són responsabilitat dels autors
i no representen necessàriament l'opinió
de BIBLIOTECA INFORMACIONS.

Llista de títols de la col·lecció Monés adquirits per la UAB

Acció Catalana
Actualitats
Almanach de la Esquella de la Torratxa
Almanaque del Diario de Barcelona
Analecta Sacra Tarraconensia
Anuari de Catalunya
Arch de Sant Martí
Arquitectura i Urbanisme
Art de la Llum
Art i Literatura
Atlàntida, L'
Auca, L'
Bandera Catalana, La
Boletín de la Real Academia de Buenas Letras
Bona Llevor
Borinot, El
Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya
Butlletí del Santuari
Calendari Català
Calendari del Pagès
Campana Catalana, La
Campana de la Unió, La
Catalònia (1898)
Catalunya (1906)
Cla i Català
Claror
Concili Avui
Costa de Llevant, La
Creu del Montseny
Curiositats de Catalunya
Delta: Quaderns d'Orientació Familiar
Devantera, La
DIC
Diari Català
Diario de Barcelona
Documents Eclesiàstics
Ecclesia
Eco de la Treballada
Eixerit, L'
Escolanet, L'
Escut de Catalunya, L'
Espiritu
Esplai: Il·lustració Catalana
Estat Català, L'
Estudios Franciscanos

Estudis Universitaris Catalans
Família Cristiana
Festa
Forja
Gall, El
Germinabit
Ideal, L'
Ignorància, L'
Il·lustració Llevantina
Il·lustració Catalana (1880-1883)
Il·lustració Catalana (1903-1917)
Institut d'Estudis Catalans. Anuari
Jardineria i Horticultura
Jovenívola
Joventut Catalana
Joventut Catòlica de Barcelona
La Creu del Montseny
Llar, La. Revista dedicada a la instrucció
i educació de la dona
Llibre de l'Any
Lluc
Llum, La
Meridià
Missatger del Sagrat Cor de Jesús, Lo
Moments
Nació Catalana, La (1898-1902)
Nació Catalana, La (1932-1934)
Nació, La
Nosaltres Sols
Nova Ibèria
Nuestro tiempo
Nunci, Lo
Paraula Cristiana, La
Paraula, La: Butlletí dels Dirigents de la FJC de C
Pàtria Catalana, La
Patufet, En
Perdiu ab Salsa, La
Plançó
Plançons
Pont blau
Presència Catalana
Quaderns de Poesia
Quatre Barres
Rector de Vallfogona, El
Regionalista, Lo
Renaixement
Renaxensa, La
Ressò
Ressorgiment
Revista Catalana (1880-1882)

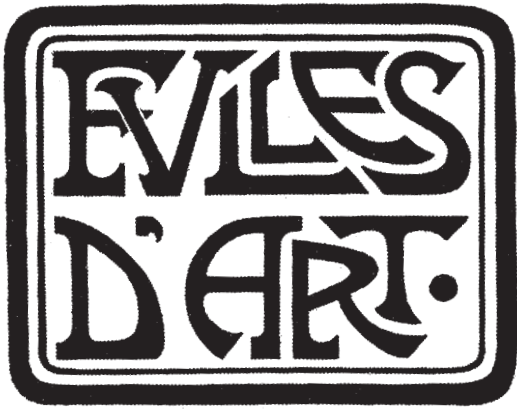

MONTSERRAT GALERA I MONEGAL

CONTINGUT I CLASSIFICACIÓ
 DE LA
 BIBLIOTECA JOSEP MONÉS
 DE
 L'AMETLLA DEL VALLÈS

Revista Catalana (1889-1892)
Revista d'Igualada
Revista de Bibliografia Catalana
Revista de Catalunya
Revista de Catalunya
Revista de S'Agaró
Revista Jurídica
Revista Manresana
Revista Musical Catalana
Revista, La
Rondalla del Dijous, La
Rosa dels Vents, La
Rutes Amagades de Mallorca
Senyor Canons, El
Sr. Daixonses, El i la Sra. Daixonses
Tabalet, El
Teatre Català
Tibidabo, Lo
Tralla, La
Universitat Catalana
Veü del Centre Català, La
Veü del Poble, La
Vibracions
Víctors
Vida Nova
Violet
Xanguet, Lo

El fons Marca

Tal vegada té un nom més seriós, com li pertoca, però per als seus usuaris habituals (que són ben pocs, per ara) i els qui el coneixen bé, i per a aquells que l'estimem de fa molt temps, té aquest nom més sintètic però més familiar.

A aquest important fons de revistes que es conserva a la Reserva de la Biblioteca General de la Universitat Autònoma, jo li dec moltes hores de diàleg i de silenci compartit; li dec tot allò que guarda i que he rebut regirant els fulls de paper que conserva, més vells que jo mateixa, mentre cerco o em deixo endur a través d'aquest important conjunt de publicacions dedicades bàsicament a les arts i les lletres catalanes. Allà hi vaig trobar les imatges segures reproduïdes en les pàgines de les seves publicacions que van servir de base a la meua tesi doctoral; les comprovacions a les meves intuïcions i les seguretats desvetllades en el trajecte del meu treball, de manera que, en algun moment, vaig tenir la certesa que tot el que necessitava era allà. Li dec, doncs, no l'esforç, però sí la riquesa i l'abundància del seu fons, la confiança i la certesa de la resposta... tan ric és el seu contingut!

Aquest fons rep el nom de la persona que el va trobar i reunir, Joan Marca i Marca, el llibreter barceloní especialitzat en llibres de vell i revistes catalanes, que pacientment va anar recollint i completant les col·leccions, vetllant de manera especial d'assegurar l'encapçalament de cada títol amb l'exemplar primer, o inicial, «el número 1», aquell que sol manifestar les intencions de la publicació i que en dóna la veritable justificació, el context a què es refereix, la nòmina de col·laboradors, i que vol ser, en definitiva, la targeta de presentació de la revista. Em consta que a ell, com a bon col·leccionista i entès, li va doldre desprendre's d'aquest lot tan important i únic, però el fet que el seu destí hipotètic fos la investigació

i el seu destinatari, una universitat catalana, el va compensar àmpliament. Que ara aquest fons sigui conegut pel nom del seu col·leccionista és, al meu entendre, un petit homenatge a la intuïció i professionalitat de Joan Marca. Tanmateix, cal reconèixer la sensibilitat i l'encert de la Universitat Autònoma de Barcelona en adquirir un fons tan important com significatiu i amb una clara intenció: la conveniència de dotar les biblioteques humanístiques d'eines d'investigació. En paraules del professor Anscarí Mundó: «Calia no deixar de banda l'adquisició de llibres antics en el sentit propi i en el de no-recents, ja que per a l'investigador no n'hi ha, d'antiquats».

Valor del fons

L'any 1971, quan la nostra universitat era encara molt més jove, Joan Marca i Marca li va oferir un important lot de revistes, fonamentalment d'art, publicades en gran part a Catalunya: un total de 136 títols. Uns anys més tard, el 1979, el llibreter va presentar un altre lot, una mica més petit: 32 títols que completaven en part el fons existent o eren nous al conjunt de les publicacions ja existents. La Biblioteca General ha restaurat els exemplars més delicats, ha enquadernat i relligat totes les col·leccions, i n'ha fet la catalogació, realitzada per Montserrat Lamarca i publicada el 1988 per la Universitat Autònoma de Barcelona en una acurada edició.

Cal dir també que, tot i ser un fons format bàsicament per revistes de diferent periodicitat, cal comptar-hi també algunes publicacions periòdiques (per a nosaltres és de gran interès la reunió de molts exemplars, quasi tots els fulls de la «Pàgina Artística» de *La Veu de Catalunya*), i alguns setmanaris humorístics, molt populars a l'època anterior al document fotogràfic, que per a la història del nostre art permeten conèixer i identificar l'activitat dels artistes que esdevenien il·lustradors o «ninetaires» per guanyar-se la vida.

No se sol pensar en un altre bon conjunt de publicacions, igualment reunides pel llibreter, que, sumades a les revistes, constitueixen eines, algunes avui introbables, per a l'estudi de l'art català: es tracta d'un important nombre de catàlegs d'exposicions, alguns centenaris, i prop de dues-centes monografies i llibres d'autors catalans referits a l'art català, escrits bàsicament pels autors

de major prestigi abans de la guerra civil, i una dotzena de caixes el contingut de les quals encara no està catalogat (només inventariat), que contenen catàlegs monogràfics de mostres realitzades en galeries de Barcelona després de la guerra, col·leccions pràcticament senceres de monografies d'artistes en petit format i alguns opuscles signats per artistes o crítics.

Si bé el gruix principal de les publicacions correspon a l'art, molt sovint aquestes publicacions, com era costum, incloïen també la producció literària i poètica, de manera que aquest fons és també un recurs inestimable per al coneixement de les edicions i publicacions literàries catalanes escrites en català fins a la guerra civil. De la mateixa manera, és evident que les publicacions satíriques i les periòdiques donen informació sobre els esdeveniments històrics, de manera que mai no va anar errada la nostra universitat en adquirir aquest important conjunt destinat a les investigacions humanístiques.

És evident que la qualitat del conjunt està determinada, en primer lloc, per la quantitat i l'abundància dels materials, que permeten afrontar treballs d'investigació sobre art català des de la fi del segle passat fins a la guerra civil amb tota amplitud; en segon lloc, per la coherència, la diversitat, la seqüència temporal i la cobertura global d'aquest període ampli i matisat. La seva importància la dona també el bon estat de les publicacions i el fet que una part molt important de títols, més de seixanta, és completa, i que de la resta, la major part inclou el primer exemplar.

Les revistes d'art català

Constitueixen el gruix més notable, tant per la quantitat com per la qualitat. En la seva condició de revistes cultes, la major part inclou notícies sobre artistes i exposicions, així com il·lustracions al gust de l'època o reproduccions d'obra d'art.

Tanmateix, en el fons hi podem trobar les revistes d'art més representatives dels breus però significatius períodes del trajecte de l'art català que es desenvolupa en el primer terç del segle.

Alguns exemplars de la revista *Luz* (1897-98), la segona època de *L'Avenç* (1889-1993), la primera època de *Catalunya Artística* (1900-03), *Hispania* (1899-1902), les publicacions conduïdes pels pintors Ramon Casas i Santiago Rusiñol i el crític Miquel Utrillo, *Quatre Gats* (1899), *Pèl & Ploma* (1899-

1903) i *Forma* (1904-8), *Juventut* (1900-06), totes elles completes, permeten una clara visió de les formes i els continguts del nostre Modernisme artístic.

En l'inici del segle, i a redós del pensament d'alguns poetes i escriptors que es consideren impulsors del Noucentisme, diverses publicacions en donen no solament el contingut teòric sinó també la visió estètica i en reproduïen dibuixos, escultures i pintures que contribueixen a definir els pressupostos de la nova tendència: ho trobem a revistes com *Empori* (1907-8), *Revista Nova* (1914), *El Noucentista* (1914), la *Revista* de l'Escola de Decoració impulsada per Joaquim Torres García (1914), *El Picarol* (1912), *Vell i Nou*, en les seves dues èpoques (1915-21), *L'Instant* (1918-19), *Terramar* (1919-1920), els magazins *D'Ací-D'allà* (1918-36)

i *Bellaterra* (1923-27), i algunes publicacions de curta existència i petit format, però ben carregades d'intencions, com *Garba* (1905-6), *Futurisme* (1907), *Panteisme* (1911) i el setmanari feminista *Or i Grana* (1906), totes elles completes i escrites en gran part per les firmes més sensibles del moment, gairebé els mateixos autors de les cròniques d'art dels diaris de Barcelona: Eugeni d'Ors, Josep M. Junoy, Feliu Elias, Joaquim Folch i Torres, Torres García i d'altres, impulsades les més significatives pel coratge de Junoy, Santiago Segura i el pintor Joaquim Torres García.

L'inici de l'avantguarda és present també i amb excel·lent representació al nostre fons; les publicacions impulsades pel poeta Salvat Papasseit, el teòric i pintor Joaquim Torres García i el poeta Josep M. Junoy, *Arc Voltaic*, (1918), *Troços*, *Un Enemic del Poble* (1917), *Proa*, (1921), *L'Amic de les Arts*, (1926), i *Hèlix* (1929), enllacen amb la sòlida publicació setmanal *Mirador* (1929-37), que en temps de guerra es transforma en *Meridià*, (1938). No cal dir que totes aquestes revistes són completes i que al seu costat n'hi ha d'altres, algunes completes, altres no, igualment significatives.

Simultàniament als camins polèmics i apassionats de l'art, i gràcies al perfeccionament dels mitjans gràfics, com també al progressiu coneixement, desenvolupament i acceptació i impuls oficial de la pràctica artística a Catalunya, bones revistes il·lustrades reproduïen nombroses obres d'artistes catalans, la major part dels quals, ara per ara, encara demanen un estudi seriós. *Joia* (1928), *Nou Ambient* (1924), *Gaset de les Arts* (1924-27), les edicions

de *La Mà Trencada* (1924-25), *La Ciutat i la Casa* (1925-28), *La Nova Revista* (1927), *Art* (1933-35), *Arquitectura i Urbanisme* (1931-32), *Art* (Lleida, 1933-34), totes elles completes, donen imatges de qualitat al costat de les cròniques de les publicacions periòdiques i dels catàlegs de les exposicions.

Tota aquesta rica i diversa producció escrita bàsicament en català i rigorosament contemporània al desenvolupament i producció dels fets artístics, la seva percepció i l'índex simptomàtic de correspondència amb la sensibilitat del moment, (o, com deia D'Ors, «la palpitació del temps»), per raons òbvies va estroncar-se amb la desfeta de la guerra civil.

L'escassetat és la norma en publicacions catalanes de la postguerra; tanmateix, el Fons Marca ofereix alguns títols de valor inqualificable per al coneixement de l'art en les gairebé heroiques condicions en què es podia desenvolupar i expressar en català, com l'únic i extraordinari número de la revista *Algol*, la revista *Ariel* (1946-51), *Cobalto* (1947-49), el possible únic número de *Joc Net*, escrit en català el 1953 per Tàpies, Cirlot, Brossa i Santos Torroella, o *La Mosca*, una iniciativa d'Edicions 62, al costat del diari *Tele-Exprés* en edició íntegra.

Com a cloenda, un desig

La nostra biblioteca valora, preserva i cuida el Fons Marca com un dels seus tresors.

Així mateix, aquest fons és conegut i valorat arreu i, en diverses ocasions, algunes de les seves publicacions emblemàtiques han estat sol·licitades per ser exposades i reproduïdes com a contribució a l'evidència d'un context històric i cultural.

Sembla, doncs, natural per part meua l'entusiasme i el desig que sigui conegut. Crec que la importància d'aquest fons mereix un ús més sovintejat; per què, si no, el guardem? És evident que es tracta d'un material fràgil i no pot ser exposat a un ús incontrolat i perillós per a la seva integritat; tenim la responsabilitat de conservar-lo com correspon a un bé preuat i irrepitible que ens parla de la nostra història.

De tota manera, penso que actualment és possible, gràcies a estratègies tecnològiques, dur a terme un treball sistemàtic de buidat d'imatges, fonamentals en el repertori bàsic de la producció d'art català que encara està per fer, i dels textos que contenen les publicacions, per obtenir-ne una base de dades consultable sense risc material per a les publicacions. Sóc conscient que això demana temps i esforç, però penso que valdria la pena que aquella tasca de Joan Marca a recopilar, i l'esforç de la nostra universitat a comprar i conservar una eina tan important per a la investigació, no solament no serien desaprovats, sinó que accelerarien l'estudi, molt pobre fins ara, del nostre art. Tan de bo!

Dos anys de Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya

El 3 de març de 1996, va començar a funcionar el *Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya* (CCUC). Segons estava previst, durant aquest període s'hi han connectat totes les biblioteques de les universitats públiques catalanes i la Biblioteca de Catalunya.

El passat 4 de març, el seu catàleg contenia 1.364.540 registres de monografies i 116.587 col·leccions de revistes. Aquest volum d'informació, juntament amb l'homogeneïtzació de les pràctiques catalogràfiques, fa possible un estalvi dels recursos dedicats per les diferents institucions a la catalogació. Per tal de reforçar aquest objectiu, des del novembre passat els bibliotecaris també disposen d'un fons addicional amb els registres de la Biblioteca Nacional (Madrid) i els procedents de la catalogació de llibres en llengua anglesa que fa la Library of Congress (Washington).

Al seu moment, també es va obrir el catàleg a la consulta pública directa a partir de l'adreça telnet://ccuc.cbuc.es. Aquesta via permet als investigadors assabentar-se de l'existència dels principals fons bibliogràfics del país amb una sola consulta. Així, si es vol saber si alguna universitat disposa d'una determinada obra o publicació periòdica, ja no cal localitzar i consultar cadascun dels seus catàlegs per separat; el CCUC ens ho dirà i ens indicarà on es troben les diferents còpies. Esperem que la seva utilització encara augmentarà més amb la posada en servei del nou mòdul de consulta via web (<http://www.cbuc.es/ccuc>), tal com ja es fa amb el catàleg de l'Autònoma.

Per tot això, el CCUC ha despertat un gran interès en altres institucions acadèmiques i científiques catalanes i també de fora del nostre país. En aquest sentit, cal indicar que ja s'ha aprovat la integració de la Universitat Jaume I de Castelló de la Plana, que es farà efectiva els primers mesos del 1998, i es mantenen negociacions amb institucions com la Universitat Ramon Lull i l'Institut del Teatre.

El Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC), de qui depèn el CCUC, també ha endegat altres projectes conjunts; cal destacar-ne tres. El primer, ja en funcionament, és l'agilitació del préstec interbibliotecari entre les institucions consorciades, incloent tarifes especials, un servei diari de missatgeria i la reducció progressiva dels terminis d'entrega. El segon projecte, tot just en fase d'estudi tècnic, consisteix en l'accés cooperatiu a bases de dades científiques

d'interès comú, que poden estar en forma de CD-ROM o gravades dins d'un ordinador servidor; aquest servei, que en una primera fase podria entrar en funcionament al llarg del 1998, reforçaria i substituïria parcialment les actuals xarxes de CD-ROM de les diferents universitats. Per acabar, cal indicar que també s'està estudiant la viabilitat tècnica i financera de crear una base de dades conjunta de sumaris de revistes, que facilitaria a tots els investigadors la identificació dels articles del seu interès publicats per les revistes de la seva àrea de coneixements.

Per tal de tirar endavant les diferents línies de treball, el Consorci s'ha anat dotant dels recursos humans i materials necessaris. El setembre passat es va fer càrrec de la seva direcció el senyor Lluís Anglada, fins llavors director de les biblioteques de la Universitat Politècnica de Catalunya; d'ell, en depèn la resta de personal: la cap de l'Oficina Tècnica del CCUC, dos bibliotecaris, un informàtic i un responsable de projectes. D'altra banda, al final d'octubre es va signar un conveni amb el CESCA pel qual aquest assumia el suport informàtic que fins llavors havia estat donat des de la UPC.

Podeu obtenir més informació del CBUC consultant el seu web a: <http://www.cbuc.es>

Miquel Tèrrens

Institucions membres del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC)

Universitat de Barcelona
Universitat Autònoma de Barcelona
Universitat Politècnica de Catalunya
Universitat Pompeu Fabra
Universitat de Girona
Universitat de Lleida
Universitat Rovira i Virgili
Universitat Oberta de Catalunya
Biblioteca de Catalunya

La informació del CBUC

Web del CBUC	http://www.cbuc.es
Catàleg CCUC via telnet	telnet://ccuc.cbuc.es
Catàleg CCUC via web	http://www.cbuc.es/ccuc

Biblioteca Digital

El Servei de Biblioteques participa en la conferència «European telematics: advancing the information society»

El projecte Decomate (Delivery of Copyright Materials to End-Users) va participar activament en l'Exposició de resultats dels projectes del Programa d'Aplicacions Telemàtiques de la Comissió Europea que es va organitzar al voltant de la Conferència «European telematics: advancing the information society», i que va tenir lloc del 4 al 7 de febrer de 1998, en el recinte de la Fira de Barcelona.

La conferència va atreure més de mil cinc-cents participants, incloent-hi polítics, representants de la indústria, investigadors i líders d'opinió. L'exposició que l'acompanyava comprenia uns cent projectes que mostraven als visitants els resultats, els plans futurs i les metodologies emprades.

El Servei de Biblioteques de la UAB va presentar els resultats obtinguts amb el projecte Decomate, que ha originat un servei operatiu de biblioteca digital per a ús dels membres de la comunitat universitària, i també els plans del projecte Decomate II (Developing the European Digital Library for Economics), que tot just acaba de començar. Ambdós projectes es troben en l'àmbit del Programa de Biblioteques de la CE.

Durant els tres dies d'exposició, es van fer més de cinquanta demostracions en línia i es van repartir fulls informatius de tots dos projectes. Conferenciants, participants en altres projectes i representants de les universitats espanyoles i catalanes van manifestar el seu interès.

Biblioteca Digital de la UAB

Revistes a Decomate: alguns números, curiositats i nous títols

Dins el programa de Biblioteca Digital UAB, 1997 ha estat el primer any complet de funcionament del sistema Decomate, que permet gestionar la col·lecció local de revistes digitals. El sistema es va posar en marxa com a resultat de la participació del Servei de Biblioteques en el projecte europeu del mateix nom. Aquest va finalitzar el mes de febrer de 1997 i el sistema s'ha mantingut i ampliat amb revistes de diferents àrees de coneixement. Ara ja podem fer un repàs al ressò obtingut dins la comunitat universitària donant alguns números estadístics i algunes mostres de resultats curiosos. Finalment, la llista dels nous títols que s'incorporen durant l'any 1998 pot engrescar els usuaris que trobaven a faltar revistes del seu àmbit de recerca.

Us convidem a treure'n profit accedint a l'adreça <http://decomate.uab.es> i fent-nos arribar els vostres comentaris, dubtes, reclamacions i suggeriments a: gallart@cc.uab.es.

Alguns números

A continuació us presentem el resum global d'ús del sistema Decomate durant l'any 1997.

Un total de 1.131 persones diferents han accedit al sistema, després d'identificar-se prèviament, en 4.099 sessions, durant les quals han realitzat 21.568 cerques, sigui a la base de dades de cerca directa, o bé a la de cerca per títol de revista i número. El total d'articles recuperats ha estat de 4.918. Un nombre desconegut de persones s'ha connectat amb l'opció *guest* en 849 sessions, durant les quals s'han fet 3.412 cerques bibliogràfiques.

Usuaris	Únics	Sessions	Cerques	Articles
professors	367	1.611	7.299	2.182
doctorands	137	597	2.814	743
alumnes	493	870	4.189	674
PAS	134	1.021	7.266	1.319
guest	n/a	849	3.412	n/a
Total	1.131	4.948	24.980	4.918

El 54,26% de sessions ha tingut lloc des dels despatxos connectats a la xarxa de la UAB. Un 25,95% s'ha realitzat des de connexions externes via Internet, i un 2,55% de les sessions procedien de connexions a la UAB via PPP. En total, resulta

que l'accés favorit amb gran diferència –un 82,76%– és el que es fa des del lloc de treball personal, tal com es podia esperar. Tanmateix, s'observa també un 12,41% de sessions procedents de les biblioteques UAB i un 4,83% fetes des de les aules d'informàtica UAB.

El nombre de títols disponibles a Decomate va passar de 34 el mes de gener a 267 el mes de desembre. La incorporació de les noves subscripcions va ser gradual durant tot l'any. Finalment, hi havia disponibles 38.349 fitxers, incloent-hi articles, editorials, crítiques, etc., corresponents a 2.305 números de revista.

Algunes curiositats

La revista amb més contribucions: *Tetrahedron Letters*. 2.077 fitxers en 43 números de l'any 1997.

La revista de la qual s'han recuperat més fitxers: *Analytica Chimica Acta*. 139 articles recuperats per membres de la comunitat acadèmica, descomptant el PAS. El total de la revista és de 619 fitxers en 29 números de 1997.

Revistes de les quals els membres de la comunitat acadèmica han recuperat més articles que el total disponible:

Anàlisi. 48 fitxers de 9 disponibles corresponents a un número de 1996 (533,33% d'efectivitat).

Mathematical Social Sciences. 83 fitxers de 35 en 5 números de 1997 (237,14% d'efectivitat).

Machine Translation. 33 fitxers sobre un total de 22 corresponents a 4 números de 1996 i 1997 (150% d'efectivitat).

Journal of Cultural Economics. 32 fitxers de 28 presents en 5 números de 1996 i 1997 (114,28% d'efectivitat).

Nous títols per a 1998

El contracte amb l'editorial Kluwer Academic Publishers s'ha renovat i ampliat per a l'any 1998. Aquests són els nous títols que s'aniran incorporant a Decomate.

Annals of Global Analysis and Geometry
Argumentation
Biogeochemistry
Biology and Philosophy
Bioseparation
Celestial Mechanics and Dynamical Astronomy
Climatic Change
Common Market Law Review
Computers and the Humanities
Constitutional Political Economy
Crime, Law and Social Change
Cytotechnology
Dialectical Anthropology
Dynamics and Control
Educational Studies in Mathematics
Environmental Monitoring and Assessment

Erkenntnis

European Journal of Political Research

European Journal of Population/Revue Européenne de Démographie

Financial Engineering and the Japanese Markets

Genetica

GeoJournal

Geometriae Dedicata

Higher Education

Human Studies

Instructional Science

International Journal for Philosophy of Religion

International Journal on Minority and Group Rights

International Tax and Public Finance

Journal of East Asian Linguistics

Journal of Economic Growth

Journal of Financial Services Research

Journal of Philosophical Logic

The Journal of Real Estate Finance and Economics

Journal of the History of Biology

K-Theory

Law and Philosophy

The Legal History Review

Linguistics and Philosophy

Man and World

Mycopathologia

Natural Language and Linguistic Theory

Natural Language Semantics

Neophilologus

Philosophical Studies

Policy Sciences

Quality and Quantity

Reading and Writing

Review of Central and East European Law

Review of Quantitative Finance and Accounting

Synthese

Theory and Society

Transportation

Veterinary Research Communications

Water Resources Management

De biblioteccis

Un nou pas endavant
per a la investigació del segle xx

L'Hemeroteca General de la UAB completa les seves col·leccions

Dins de la seva política de disposar de les col·leccions senceres de les principals publicacions periòdiques espanyoles i internacionals, l'Hemeroteca General de la UAB ha fet un important pas endavant en completar els números que li faltaven del setmanari nord-americà *Time*, el diari francès *Le Monde* i els diaris espanyols *El País* i *El Sol*. Ara, doncs, els investigadors disposen d'unes eines de primera mà per treballar en tot el referent al segle xx.

L'any 1995, la Biblioteca de Catalunya i l'Hemeroteca General de la UAB es van comprometre a cooperar signant un conveni per mitjà del qual es dotaria a l'Hemeroteca d'un pressupost anual que permetés completar i ampliar la col·lecció de premsa espanyola i internacional ja existents. En el marc d'aquest conveni, l'any 1997 la Biblioteca de Catalunya va adquirir les parts que faltaven de les publicacions abans esmentades. I des del gener de 1998, l'Hemeroteca General disposa d'aquest material que completa el que ja tenia.

L'Hemeroteca General té definida una política de desenvolupament de les publicacions periòdiques destinada a completar les col·leccions de diaris i setmanaris de major prestigi i influència espanyols i internacionals i ampliar al màxim possible el nombre de publicacions d'interès per tal d'oferir als investigadors les fonts necessàries per efectuar la seva feina amb la major solvència possible. La selecció feta es basa en el prestigi dels periòdics i el seu nivell d'ús, és a dir, es té en compte quines són les publicacions més consultades pels nostres usuaris.

Aquesta política ha portat ara a completar, en microforma, les col·leccions següents:

Time. Setmanari nord-americà creat a Nova York el 1923, que va desenvolupar una fórmula original que va servir de model per a tot el món. Va establir les seccions fixes, sempre

en el mateix ordre i presentades de manera que el lector tenia separades les notícies i les opinions del setmanari. Té una tirada de més de sis milions d'exemplars i les diferents edicions internacionals es distribueixen arreu del món. Els seus reportatges internacionals són valorats per la seva precisió.

Le Monde. Diari vespertí de París, nascut el 1944, després de l'alliberament de la ciutat pels aliats. El seu director, Hubert Beuve-Mery, va fer-ne un diari independent en què la redacció tenia una part decisòria de la propietat, fet que suposava una independència de gestió i de criteri informatiu. Està considerat un dels millors diaris del món i gaudeix d'un ampli prestigi internacional pel seu rigor informatiu.

El País. Diari de Madrid, fundat el maig de 1976. És el de major tirada de l'Estat espanyol i està considerat el diari espanyol més influent. Gaudeix de prestigi internacional. Des del 1982 disposa d'una edició a Catalunya amb una redacció pròpia a Barcelona. Es distribueixen també dues edicions a la resta d'Europa impreses a Alemanya i Holanda. A Mèxic s'imprimeix l'edició per a Amèrica.

El Sol (desembre de 1917- juny de 1926). Diari de Madrid, fundat per Nicolás María de Urgoiti el 1917. Va desaparèixer el 1939 amb l'entrada de les tropes del general Franco a la capital d'Espanya. Va ser considerat un dels millors diaris europeus. A les seves pàgines, van escriure-hi habitualment Azorín, Maeztu, Unamuno, Ortega, Madariaga, Menéndez Pidal, Marañón, Negrín, Camba, Valle Inclán, Baroja, i altres intel·lectuals de prestigi. De tendència liberal, juntament amb *ABC* i *El Debate* formava la trilogia dels diaris espanyols més importants del primer terç del segle xx.

Amb la incorporació d'aquest material, l'Hemeroteca General amplia i aprofundeix la seva importància i utilitat per als investigadors, que ara disposen d'unes eines bàsiques per treballar sobre el segle xx.

M. José Borràs

CD-ROM locals a la biblioteca de Ciències Socials

Continuant la política de difusió dels fons de la Biblioteca de Ciències Socials, es va organitzar, durant el mes de desembre de 1997, una exposició que pretenia donar a conèixer als usuaris de la Biblioteca les bases de dades de consulta local.

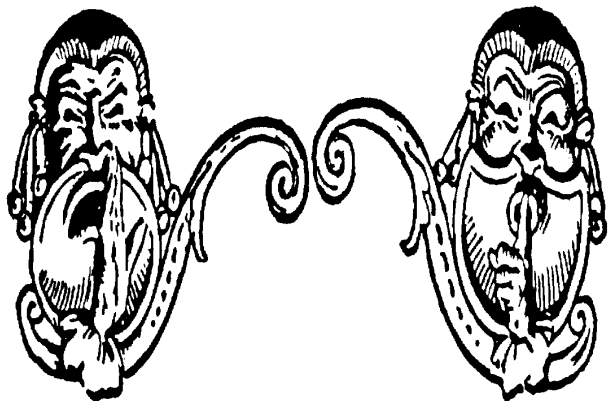
Quan parlem de consulta local ens referim a les bases de dades que hem de consultar des d'un únic ordinador situat a la Unitat d'Estadístiques o a la Unitat de Teledocumentació, i de forma monousuària, o sigui que un únic usuari pot consultar una base de dades cada vegada.

Cal diferenciar, dins de les bases de dades locals, dos tipus de suport: CD-ROM i disquet. Aquesta exposició es va centrar només en les de suport CD-ROM i es va deixar per a més endavant una altra exposició que recolliria les bases de dades en disquet. Aquesta divisió per tipus de suport s'ha fet atesa la gran quantitat de bases de dades, que feia impossible reunir en un únic expositor tot el material. De fet, l'exposició s'ha fet a partir d'una selecció de les més significatives, però la llista completa es pot consultar a través de la web del Servei de Biblioteques: <http://www.bib.uab.es/socials/cdlocals.htm>

Com és habitual, l'exposició estava acompanyada d'una guia on s'explicava com localitzar aquest material en el catàleg informatitzat de la UAB i a quin lloc de la biblioteca el podíem consultar. Aquesta guia, que és consultable des de la web del Servei de Biblioteques a l'adreça Internet: <http://www.bib.uab.es/socials/bcdrom.htm>, enllaça també amb la llista de les bases de dades que hem mencionat anteriorment.

Amb aquesta exposició preteníem donar a conèixer les bases de dades locals en CD-ROM, que constitueixen un fons poc conegut i consultat pels usuaris. Seguirà a aquesta exposició la millora de l'accés de les bases de dades locals més consultades, tant les de contingut bibliogràfic com estadístic. De moment, i mentre s'estudien mètodes més òptims d'accés a aquestes bases de dades, s'habilitarà una sèrie d'ordinadors a la Sala de Fons Estadístics (Planta -1) i a la Sala de Catàlegs de la Biblioteca (Planta 0), cadascun amb la seva corresponent lectora de 6 CD, que permetrà l'accés lliure de forma monousuària a algunes bases de dades en CD-ROM i també en disquet. La selecció dels títols es farà en funció de la seva demanda per part dels usuaris de la biblioteca.

Aquesta iniciativa implicarà la difusió i el millor coneixement de les eines de recerca d'informació bibliogràfica i estadística. Guies de consulta d'aquestes bases de dades es faran accessibles de forma impresa i a través de la web. D'altra banda, els diferents cursets que es duen a terme a la biblioteca incorporaran l'explicació dels continguts i el funcionament d'aquestes bases de dades.

El soroll a les biblioteques

Parla per fer-los callar

Amb aquest eslògan, els components del Grup de Millora «Reducció del soroll a la Biblioteca de Ciències» engegaven una campanya l'octubre de 1996. Gràcies a aquesta campanya i malgrat no poder incidir en les causes estructurals que provocaven soroll (fotocopiadora a l'interior de la biblioteca, poc aïllament de la sala de lectura, passadís i banc exteriors...), es va aconseguir reduir en set decibels la mitjana de soroll de la Biblioteca.

Arran d'aquests resultats, el Servei de Biblioteques va proposar de fer mesuraments del soroll a la resta de biblioteques per poder comparar els resultats i estudiar la necessitat de fer campanyes similars.

Mitjana de soroll a les biblioteques de la UAB

La mitjana global de totes les biblioteques és de 59,27 decibels, 2,5 decibels per sota de la mitjana aconseguida a la Biblioteca de Ciències. Hi ha biblioteques menys sorolloses (Biblioteca de Medicina, Biblioteca de la Facultat de Traducció i d'Interpretació, Biblioteca Universitària de Sabadell, Biblioteca de Veterinària i Biblioteca d'Humanitats) i biblioteques més sorolloses (Hemeroteca General, sala de revistes de la Biblioteca d'Humanitats, Biblioteca de Ciències Socials i Biblioteca de Ciències de la Informació).

En general, entre les 11 i les 13 h és quan es produeix més soroll. Aquest baixa fins a les 18 h, quan hi torna a haver un augment considerable de la mitjana.

Val a dir que els mesuraments es van dur a terme en dates diferents a cada biblioteca, que podien coincidir en èpoques més o menys crítiques al llarg d'un curs acadèmic. Així, podem veure que els mesuraments de la Biblioteca de Ciències Socials, per exemple, es van dur a terme la setmana abans dels exàmens, i la mitjana obtinguda no es pot extrapolar a la resta de l'any.

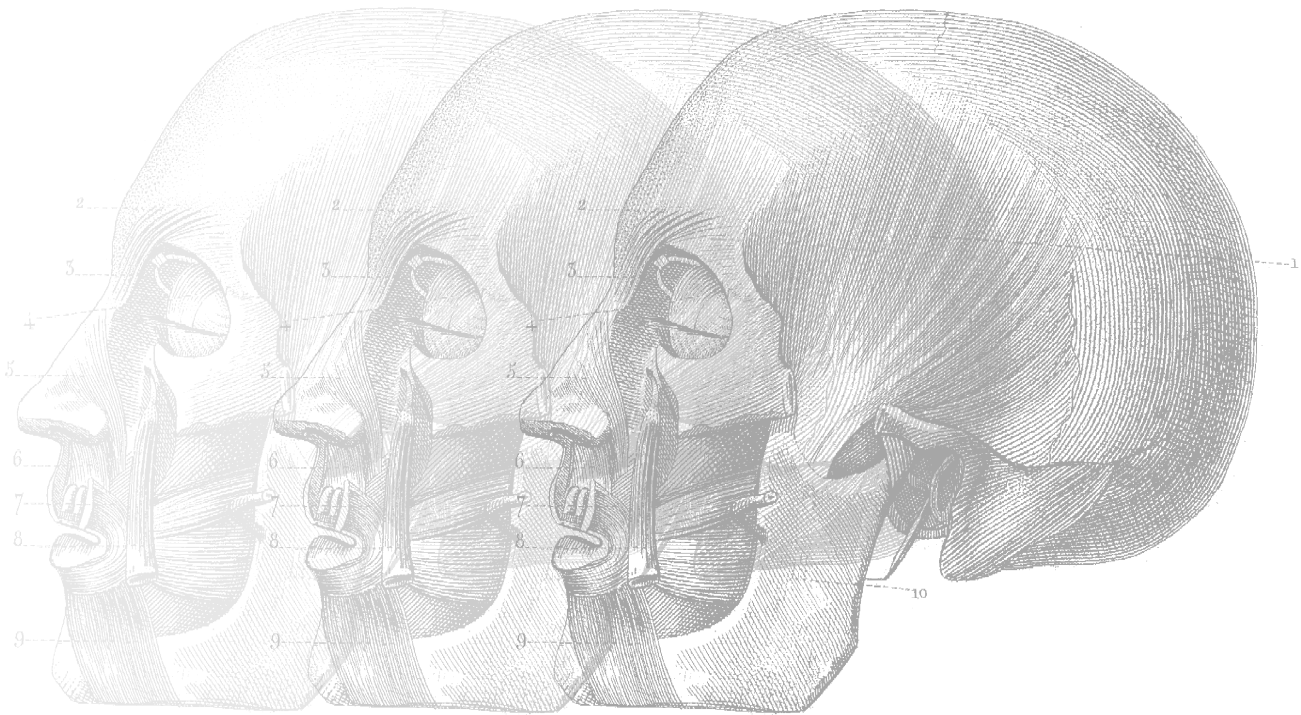
Si comparem els resultats obtinguts amb els estàndards recollits per diversos autors, ens adonem, tot i que no se supera el nivell de la veu normal, que no arribem a l'estàndard de 30 decibels d'una sala de lectura.

Decibels	Ambient típic en
30	sales de lectura
40	aules docents
50	zones comunes docents
55-65	veu humana normal (conversa)
65-75	veu humana alta
75-85	veu humana molt alta
95-100	veu humana a crits

Poder evitar-ho no és feina només del personal de les biblioteques, que comença a patir el complex «d'insecticida», sinó que cal que s'hi impliquin tots els usuaris exigint als seus companys que callin quan parlen i utilitzant les sales d'estudi dels centres i les sales de treball que tenen algunes biblioteques per dur a terme treballs en grup.

Montserrat Mallorqui

	Ciències Socials	Veterinària	Ciències	Medicina	Humanitats	Sala Revistes Humanitats	Ciències Comunicació	Hemeroteca General	Traducció i Interpretació	Biblioteca Universitària de Sabadell	Mitjana
9 h	69,16	56,44	61,79	63,86	56,76	68,36	69,87	63,38	65,68	51,24	69,62
11 h	69,86	61,34	61,25	64,59	59,97	68,56	70,19	68,96	66,92	56,10	71,97
13 h	69,57	59,98	60,76	64,98	60,65	67,22	72,33	68,64	66,52	55,51	71,80
15 h	69,09	58,73	63,56	57,04	59,40	69,75	69,03	69,32	51,74	51,14	68,76
18 h	69,69	58,76	64,58	59,88	60,17	70,09	69,26	67,34	52,36	53,62	69,53
20 h	67,92	51,31	62,91	48,01	54,09	64,68	69,38	67,57	55,30	52,65	65,98
Mitjana	67,46	54,58	62,47	48,90	57,10	67,22	68,68	64,93	50,81	53,37	66,17

CDB'97: catàleg col·lectiu de biomedicina a Internet

El catàleg col·lectiu de la Coordinadora de Documentació Biomèdica, en la seva última versió, CDB'97, ja es pot consultar a través d'Internet a l'adreça: <http://www.doc6.es/cdb>

Es tracta d'una eina molt útil per localitzar revistes del camp de la biomedicina en l'àmbit de Catalunya, i fer possible la seva consulta.

En aquest catàleg, hi participen més de vuitanta biblioteques de centres relacionats amb les ciències de la salut (facultats de medicina, escoles d'infermeria, hospitals, laboratoris, etc.), situats a Catalunya. De la Universitat Autònoma de Barcelona, hi participen tres biblioteques: Biblioteca de Medicina (amb la informació dels fons de les seves cinc localitzacions: Bellaterra, unitat docent de Sant Pau; Vall d'Hebron, Hospital del Mar i Hospital Universitari Germans Trias i Pujol); Biblioteca de Ciències i Biblioteca de Veterinària.

Aquest catàleg és fruit de l'esforç dels actuals socis de la Coordinadora que, a través d'un conveni amb DOC6, Consultors en Recursos d'Informació, ha fet possible la construcció del catàleg perquè fos accessible per Internet. A més,

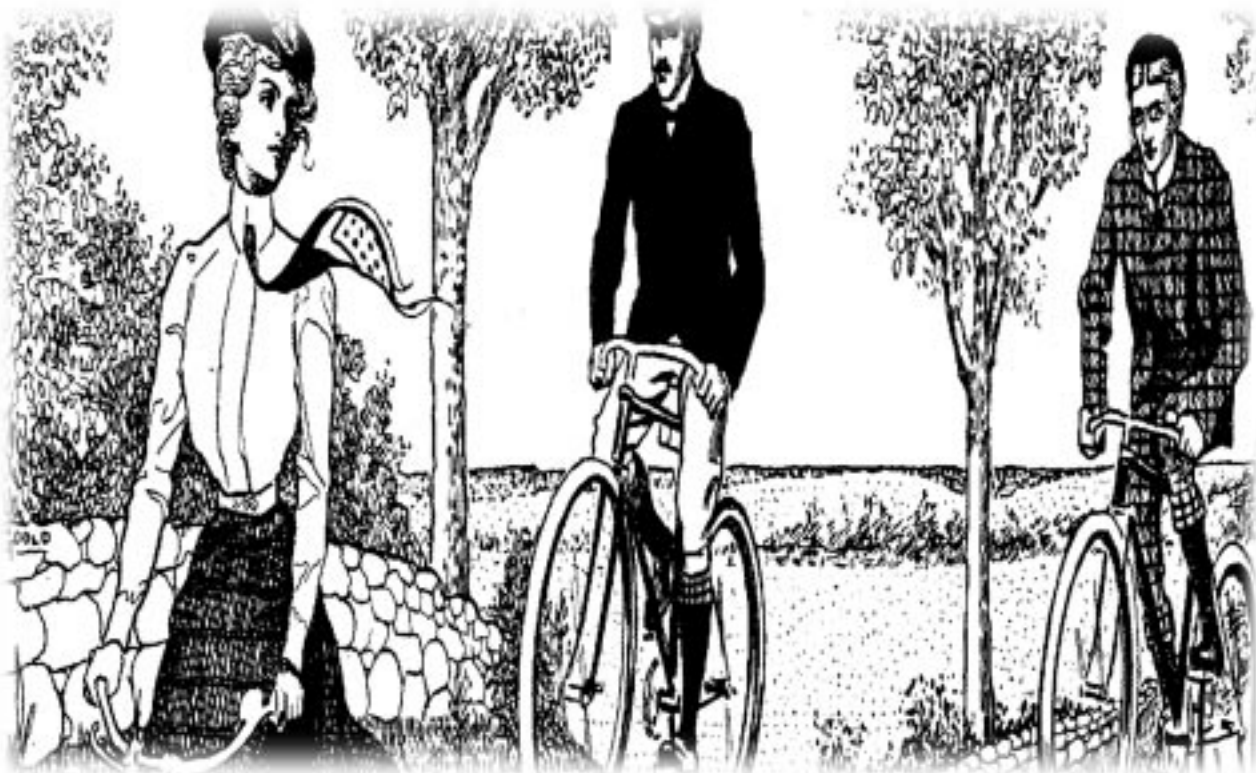
hi ha previst que, abans de l'estiu de 1998, surti publicat el catàleg imprès, que substituirà l'actual (publicat al novembre de 1994).

La pàgina web (a la seva part inferior) permet fer una consulta simple (per títol, ISSN, i text lliure), una consulta avançada (pels mateixos camps i per any d'inici i any final de publicació, lloc d'edició i centre), i una consulta pels centres que hi participen (amb les seves dades: adreça, telèfon, fax, horaris, adreça electrònica si en tenen, etc.).

A més, si es disposa d'un navegador Netscape Communicator v.4.0 o Explorer v.4.0 o superiors (per a Windows 3.1), o Netscape v.3.0 o Explorer v.3 (per a Windows 95), per a cada camp de consulta es pot fullejar l'índex de termes –a través d'uns botons *word wheel*– i seleccionar-los per fer-ne la cerca.

Irma Martorell
Biblioteca de Medicina

Recursos sobre turisme en suport electrònic i en paper

Deixem de banda, d'entrada, la gran quantitat de pàgines web que parlen de destinacions turístiques o, en general, que donen informació al personal que està preparant un viatge d'oci o laboral. Hi ha alguna adreça que fa una bona recopilació, com per exemple: The Virtual Tourist (<http://www.vtourist.com>), però no és aquesta la matèria del nostre article.

Quines són, actualment, les pàgines web més recomanables per als professionals i estudiants dels estudis de turisme?

Per començar, és indispensable consultar René Waksberg's Tourism Research Links (<http://www.geocities.com/ResearchTriangle/9481/tourism.htm>).

Aquest document està pensat exclusivament per als investigadors sobre el turisme, no per als turistes, i això ho deixen molt explícit a l'inici de la pàgina. Conté enllaços cap a organitzacions que gestionen, assessoren o estudien el turisme, així com les escoles d'estudis turístics. Inclou, tanmateix, notícies de conferències internacionals, amb enllaços cap a

les pàgines web que també es dediquen a informar sobre esdeveniments d'aquest caire. També inclou enllaços cap a biblioteques especialitzades, llistes de distribució i grups de *news*, bases de dades i altres catàlegs, legislació entorn del turisme, instituts d'arreu del món que estudien el turisme i, en general, cap a qualsevol adreça que l'autor hagi localitzat; ofereix, per tant, un producte exhaustiu.

Una altra adreça fonamental és la que oficialment ofereix la World Tourism Organization (<http://www.world-tourist.org>), ja que la presenta inicialment com un centre d'informació. Igual que l'anterior, també recopila una gran quantitat de recursos, encara que d'una manera menys exhaustiva. Entre els apartats que té, els més destacables respecte de l'adreça anterior inclouen la possibilitat de consultar una base de dades amb estadístiques del sector, una llista dels organismes oficials sobre turisme, i els títols de les seves publicacions, amb un petit resum i el preu de cada llibre.

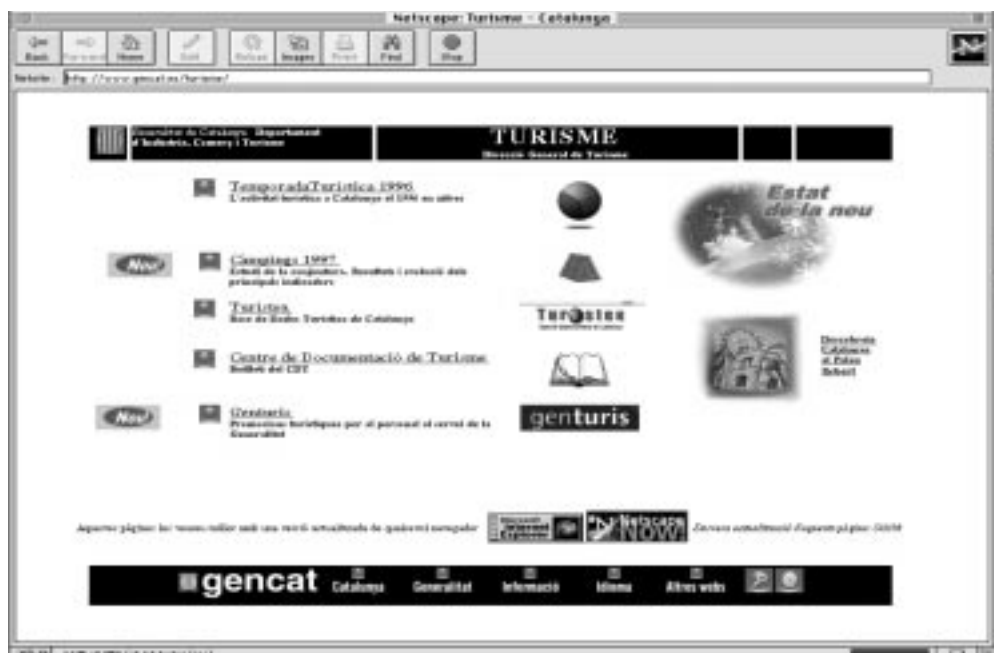

Per acabar, quant a l'Estat espanyol, tenim la web de l'Institut de Estudios Turísticos (<http://www.iet.tourspain.es>) i la dedicada a Turisme (<http://www.gencat.es/turisme>) per a la Direcció General de Turisme de la Generalitat de Catalunya. L'Institut de Estudios Turísticos ofereix una gran quantitat de serveis, entre els quals són remarcables l'accés al catàleg del CDTE (Centro de Documentación Turística de España) i les publicacions que hi estan dipositades, a Datatur (Base de Datos Estadísticos para el Análisis de la Economía del Turismo), Frontur (Movimientos Turísticos en Fronteras), Familitur (Movimientos Turísticos de los Españoles), així com un directori de webs relacionades amb estudis i estadístiques sobre turisme, bastant exhaustiu.

D'altra banda, en paper i editat des de ja fa bastants anys, trobem l'*Anuario de Estadísticas del Turismo* (en edició en castellà, francès i anglès), que es pot consultar a la secció d'Estadístiques de la Biblioteca de Ciències Socials; la revista *Estudios Turísticos*, de periodicitat semestral, consultable també a Ciències Socials; o algunes de les publicacions periòdiques que edita l'Eurostat, on es poden trobar dades quantitatives econòmiques per països i la influència dels diversos sectors, inclòs el turisme.

Una recopilació exhaustiva dels directoris i les obres que apleguen informació, en paper i altres suports, es pot consultar dins la web de Ciències Socials, a la guia Recursos d'Informació Estadística sobre Turisme (<http://www.bib.uab.es/socials/ritur.htm>).

José Luis Copete
Gemma Estrugas
Anna Lopo

BIBLIOTECA DIGITAL

El Servei de Biblioteques us convida a usar el fons
de la BIBLIOTECA DIGITAL

284 Revistes científiques
de totes les àrees
en format electrònic

Si disposeu d'un ordinador connectat i sou membre
de la Universitat Autònoma de Barcelona, podeu
consultar-les accedint a l'adreça:

<http://decomate.uab.es>

Comandes:

Servei de Publicacions
Universitat Autònoma de Barcelona
Apartat postal 20
08193 Bellaterra (Barcelona)
Tel. 581 17 15
Fax 581 20 00